

ARGUMENTENKAART VOER-MEST KRINGLOOP

Wat zijn voor Nederland de argumenten VOOR en TEGEN drie denkrichtingen om de VOER-MEST KRINGLOOP te sluiten?

Definitie

Een gesloten voer-mest kringloop is een productieketen die de mineralen in de bodem in evenwicht houdt doordat er evenveel mineralen aan de grond worden onttrokken (door voederproductie) als aangevoerd (door bemesting). Voederproductie maakt hierbij optimaal gebruik van dierlijk mest.

Doel

Met een gesloten kringloop wil het ministerie van LNV het Nederlandse mestoverschot reduceren, bijdragen aan duurzaam bodembeheer hier en elders en door minder gebruik van kunstmest de mondiale voorraad fossiel fosfor beschermen.

Voorbehoud

Een volledige, duurzame sluiting van de kringloop is alleen mogelijk als alle lekken in de kringloop, bijvoorbeeld via de mens, worden gedicht. In de denkrichtingen op deze kaart is hier nog geen rekening mee gehouden.

TOELICHTING

- Het ministerie van LNV ontwikkelt een beleidslijn om de voer-mest kringloop voor 2023 te sluiten.
- Het ministerie van LNV heeft drie denkrichtingen vastgesteld om de voer-mest kringloop voor een deel te sluiten. Op deze Argumentenkaart staan de belangrijkste argumenten voor en tegen deze drie denkrichtingen.
- Deze kaart is tot stand gekomen op basis van literatuuronderzoek en denksessies met deskundigen. Met dank aan allen voor hun denkwerk.

2

NATIONAAL EVENWICHT

- Nederland sluit de voer-mest kringloop op eigen grond door de omvang van zijn veehouderij te reduceren tot deze een evenwicht vormt met de feitelijke omvang van zijn voederproductie.
- Nederland blijft vlees- en zuivelproducten im- en exporteren.
- Restproducten uit de Nederlandse voedingsindustrie tellen mee bij de Nederlandse voederproductie.

VOOR

Mens en milieu

- De Nederlandse veestapel wordt kleiner waardoor emissies afnemen.
- Nederland kan met eigen voederproductie en veehouderij de voedselzekerheid- en kwaliteit waarborgen.
- Het energieverbruik daalt omdat (internationaal) transport van voeders en mineralen afneemt.
- Nederland heeft de voederproductie volledig in eigen hand, ook de duurzaamheid ervan.

Economie

- Bestaande bedrijven met veehouderij én voederproductie hebben profijt van hun onafhankelijkheid.
- In Nederland wordt efficiënt gebruik van de ruimte belangrijker, dit stimuleert innovatie.

Politiek

- Nederland wordt meer zelfvoorzienend, dus minder afhankelijk van andere landen.

TEGEN

Mens en milieu

- Voederproductie (zoals eiwitrijke soja) kan elders efficiënter en mogelijk duurzamer dan in Nederland.
- Voederproductie kan de ruimte in Nederland voor voedselproductie, recreatie en biodiversiteit beperken.
- Veehouderij buiten Nederland is minder efficiënt, dus minder duurzaam, dan in Nederland.

Economie

- De afnemende veestapel is nadelig voor de landbouwsector, de voedingsmiddelindustrie en de infrastructuur (haven, transport).
- De afnemende veestapel is nadelig voor de kennis (export) over grootschalige en intensieve veehouderij.
- Nederland produceert plantaardige voeders minder efficiënt, dit maakt vlees- en zuivelproducten duurder.

Politiek

- Als Nederland voedsel- voor voederproductie inruilt, stijgt de voedselafhankelijkheid van andere landen.
- Nederland loopt risico op handelsgeschillen omdat het de afspraken over vrije wereldhandel minacht.

1

MONDIAAL TRANSPORT

VOOR

Mens en milieu

- Nederland kan met eigen veehouderij de voedselzekerheid- en kwaliteit goed waarborgen. Mineralenexport stimuleert innovatieve mestverwerking die bijvoorbeeld energie oplevert.

Economie

- De mogelijke instandhouding of uitbreiding van de veestapel is voordelig voor de landbouwsector, de voedingsmiddelindustrie en de infrastructuur (haven, transport). Nederland kan zijn (toegenomen) kennis over grootschalige en intensieve veehouderij en mestbewerking en verwerking exporteren.
- Nederland kan mogelijk uit mest een hoogwaardig alternatief ontwikkelen voor kunstmest. Nederland profiteert van zijn ervaring met export van mineralen uit mest (in vorm van korrels).

Politiek

- Met een duurzame oplossing voor het mestoverschot neemt het draagvlak voor intensieve veehouderij toe.

TEGEN

Mens en milieu

- Het verwerken van mest en het transport van mineralen kosten energie en veroorzaken emissies. Door mogelijke verhoging van de Nederlandse veestapel kunnen gezondheids- en milieurisico's toenemen. Nederland kan niet garanderen dat zijn mineralenexport bijdraagt aan duurzaam bodembeheer elders.

Economie

- Kunstmest blijft mogelijk goedkoper dan verwerking van mest en transport van mineralen.

Politiek

- Nederland kan voederproducenten elders niet dwingen om Nederlandse mineralen te gebruiken. Europa zal Nederland verwijten alleen maar gericht te zijn op eigen economisch voordeel. Er is (internationaal) weinig steun voor behoud en verhoging van de Nederlandse veestapel.

3

EUROPEES EVENWICHT

- Noordwest-Europa met de Oekraïne (hieronder: Europa) sluit de continentale voer-mest kringloop door de omvang van zijn veehouderij in evenwicht te brengen met de omvang van zijn voederproductie.
- Nederland hoeft als gevolg hiervan zijn veestapel niet te beperken.
- Nederland en Europa blijven vlees- en zuivelproducten im- en exporteren.
- Restproducten uit de Europese voedingsindustrie tellen mee bij de Europese voederproductie.

VOOR

Mens en milieu

- Nederland kan met eigen veehouderij de voedselkwaliteit goed waarborgen.
- Europese mineralenexport stimuleert innovatieve mestverwerking die bijvoorbeeld energie oplevert.

Economie

- De mogelijke instandhouding of uitbreiding van de veestapel is voordelig voor de landbouwsector, de voedingsmiddelindustrie en de infrastructuur (haven, transport).
- Nederland kan zijn (toegenomen) kennis over grootschalige en intensieve veehouderij en mestbewerking en verwerking exporteren.

Politiek

- De Europese landen versterken hun samenwerking.
- Nederland kan met eigen veehouderij de voedselzekerheid goed waarborgen.

TEGEN

Mens en milieu

- Het verwerken van mest en het transport van mineralen kosten energie en veroorzaken emissies.
- Door mogelijke verhoging van de Nederlandse veestapel kunnen gezondheids- en milieurisico's toenemen.
- Voederproductie (zoals eiwitrijke soja) kan elders efficiënter en mogelijk duurzamer dan in Europa.
- Voederproductie kan de ruimte in Europa voor voedselproductie, recreatie en biodiversiteit beperken.

Economie

- Europa produceert plantaardige voeders minder efficiënt, dit maakt vlees- en zuivelproducten duurder.

Politiek

- Nederland kan Europese voederproducenten niet dwingen om Nederlandse mineralen te gebruiken.
- Als Europa voedselproductie inruilt voor voederproductie stijgt de voedselafhankelijkheid van andere landen.
- Europa loopt risico op handelsgeschillen omdat het de afspraken over vrije wereldhandel minacht.
- Er is (internationaal) weinig steun voor behoud en verhoging van de Nederlandse veestapel.